

Szczecin, 30.07.2021 r.

dr hab. Andreas Guskos
prof. Akademii Sztuki w Szczecinie
Dziedzina sztuki
Dyscyplina sztuki plastyczne
i konserwacja dzieł sztuki

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym Pana dr Jarosława Janasa

Zleceniodawca recenzji:

Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu, na podstawie uchwały nr H/25/URNiK/2020-2021 z dnia 13.05.2021 r. Uczelnianej Rady do Spraw Nauki i Jakości Kształcenia.

Dokumentacja przedłożona przez habilitanta:

1. Wniosek z dnia 16.09.2020 r. o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki
2. Kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora
3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych
4. Autoreferat w języku polskim i angielskim
5. Wykaz wystaw indywidualnych i zbiorowych wraz z dokumentacją w rozdzieleniu na okres przed i po uzyskaniu stopnia doktora
6. Wykaz udziału w programach badawczych
7. Wykaz wystąpień na konferencjach artystycznych wraz z dokumentacją
8. Wykaz recenzji i promotorstw
9. Wykaz aktywności organizacyjnej i kuratorskiej
10. Inne istotne informacje dotyczące pracy dydaktyczno-naukowej wraz z dokumentacją
11. Wykaz organizacji i udziału w warsztatach wraz z dokumentacją

12. Wykaz uzyskanych nagród i wyróżnień wraz z dokumentacją

13. Podziękowania i rekomendacje

Dane habilitanta i historia zatrudnienia

Dr Jarosław Janas w latach 2007-2009 był laborantem a następnie w latach 2009-2013 asystentem w II Pracowni Grafiki-Serigrafia w Katedrze Grafiki i Komunikacji Wizualnej Akademii Sztuk Pięknych / Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Uzyskał stopień doktora sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie artystycznej – sztuki piękne nadany uchwałą Rady Wydziału Grafiki i Komunikacji Wizualnej Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu dnia 14.10.2013 r. na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej pt. *Skany przestrzeni. Między cyfrową matrycą a analogową odbitką*. W latach 2013-2019 awansował na stanowisko adiunkta a następnie w latach 2018-2019 pełnił obowiązki kierownika II Pracowni Grafiki-Serigrafia w Katedrze Grafiki i Komunikacji Wizualnej Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Od roku 2020 prowadzi przedmiot Propedeutyka Grafiki na tym samym wydziale.

Ocena dorobku i autoreferatu

Dr Jarosław Janas zrealizował 14 wystaw indywidualnych, z czego 9 po uzyskaniu stopnia doktora. Brał udział w 82 wystawach zbiorowych, w tym 19 zagranicznych, z czego w 39 (8 zagranicznych) po uzyskaniu stopnia doktora. Wiele z nich organizowanych było przez renomowane instytucje, w prestiżowych miejscach oraz w trakcie ważnych wydarzeń artystycznych, jak np.: Międzynarodowe Triennale Grafiki Polskiej w Katowicach, Międzynarodowe Triennale Grafiki w Toruniu, Międzynarodowe Biennale Grafiki Cyfrowej w Gdyni. Otrzymał 6 nagród i wyróżnień, z czego 3 po uzyskaniu stopnia doktora: III nagrodę regulaminową Triennale Grafiki Polskiej w Katowicach, nagrodę zespołową II stopnia za działalność organizacyjną i aktywność na rzecz funkcjonowania uczelni w 2015 r. oraz Medal Stulecia Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu w 2019 r. W latach 2014-2020 realizował 6 programów badawczych, które dotyczyły poszukiwań związanymi z własną twórczością artystyczną. Prezentował swoją twórczość i badania naukowe w ramach 4 autoprezentacji oraz na 2 konferencjach, w tym na międzynarodowej konferencji *Grafika post-cyfrowa. Redefinicja odbitki graficznej*. w 2017 r. we Wrocławiu. W roku 2019 był promotorem 3 prac dyplomowych licencjackich oraz 3 prac dyplomowych magisterskich. W 2018 roku był

promotorem pomocniczym dysertacji doktorskiej pt. „Teren prywatny” Pani mgr Martyny Mazur na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu. W latach 2015-2019 był recenzentem 15 prac dyplomowych, w tym 6 licencjackich i 9 magisterskich.

Dr Jarosław Janas realizuje się również w działalności organizacyjnej i popularyzatorskiej sztuki, będąc w latach 2015-2020 organizatorem 2 wystaw, kuratorem 3 wystaw, koordynatorem 2 wystaw, współorganizatorem 2 wystaw oraz sekretarzem 2 wystaw. W latach 2013-2019 prowadził liczne warsztaty artystyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, a w latach 2007-2019 prezentował pracownię sitodruku kandydatom na studia.

Powyższe zestawienie przedstawia habilitanta jako osobę zaangażowaną, aktywną zawodowo, zarówno na płaszczyźnie działalności artystycznej, dydaktycznej, naukowej, jak i organizacyjnej oraz popularyzatorskiej sztuki. Na uwagę zasługuje w szczególności realizacja dużej ilości wystaw, w tym również wielu wystaw indywidualnych. Praca artystyczna i działalność organizacyjna dr Jarosława Janasa zyskała uznanie w postaci prestiżowych nagród, podziękowań i rekomendacji.

Miałem możliwość doświadczenia prac dr Jarosława Janasa na kilku wystawach, w których braliśmy wspólnie udział, nie znając jeszcze techniki ich realizacji, jednak zwróciły moją uwagę swoim niepowtarzalnym nastrojem. Autoreferat prezentuje drogę twórczą artysty, u której podstawy leży oryginalny dobór warsztatu łączącego tradycyjne techniki i narzędzia z wykorzystaniem autorskiego instrumentu do rejestracji obrazu w postaci przerobionego skanera komputerowego. Ten wybór w naturalny sposób powiązany jest ze strategią twórczą artysty, który przemieszcza się pieszo i za pomocą środków komunikacji rejestrując czasoprzestrzeń nie jako chwilę, jak to ma miejsce w tradycyjnej fotografii, ale jako ciągi czasoprzestrzenne wynikające z ruchu i ze specyfiki pracy zmodyfikowanego skanera. W efekcie tej rejestracji powstałe obrazy wyjęte są z tradycyjnie percepowanej przestrzeni i czasu pozwalając widzowi spojrzeć na rzeczywistość z zupełnie innej perspektywy, dając wrażenie obcowania z czymś jeszcze nie znanym. Strategia rejestracji obrazu przyjęta przez artystę jest mi szczególnie bliska, ponieważ główny akt twórczy polega na nawigacji w czasoprzestrzeni i odkrywaniu nowych zjawisk oraz wartości wizualnych, tak jak kiedyś żeglarze wypływali na ocean w poszukiwaniu nowych lądów. Artysta poprzez dobór narzędzi pracy osadzony jest zarówno w technikach cyfrowych jak i w tradycyjnych technikach druku. Kontekst ten zarysowuje

w przedstawionej filozofii twórczej wspierając się cytatami współczesnych artystów i teoretyków.

Dr Jarosław Janas sukcesywnie rozwija swoją koncepcję przy wykorzystaniu autorskiej techniki po uzyskaniu stopnia doktora. Jako dzieło aspirujące do spełnienia warunków określonych w art. 219 ust. 1 pkt 2c Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wskazuje pracę *3h 36'*.

Ocena dzieła *3h 36'*

Praca *3h 36'* jest zapisem podróży pociągiem przejeżdżającym przez stację, w trybie ciągłym, o czasie trwania ekspozycji *3h 36'*. Wydruk został zrealizowany na płótnie o wymiarach 0,55 x 18m. Prezentacja pracy miała miejsce w Galerii Sztuki Współczesnej w Opolu. Została ona umieszczona na poziomie wzroku, okalając wszystkie ściany galerii. Na frontowym przeszkleńiu na tej samej wysokości została nadrukowana serigraficznie matryca, zamykająca tym samym całą ekspozycję na rzucie kwadratu wynikającym z proporcji wewnętrznej przestrzeni galerii. Zastosowany sposób ekspozycji, tak w tym przypadku, jak w przypadku pracy *2h 54'* wystawianej w Galerii Rotunda UAP w Poznaniu, dodaje jedną istotną wartość: praca staje się pewnego rodzaju aranżacją architektoniczną, w której wprowadzona zostaje narracja w czasie powodowana potrzebą przemieszczania się widza po galerii w celu całościowego odbioru dzieła. Podobnie jak pozostałe realizacje artysty praca zdaje się mieć niepowtarzalny nastrój wynikający ze zmiany perspektywy spojrzenia na czasoprzestrzeń. Sama ekspozycja w prosty sposób organizuje przestrzeń galerii. Poprzez zabieg *owinięcia* wokół widza powoduje zanurzenie się w obrazie, co budzi skojarzenie z cykloramami, szczególnie jeżeli chodzi o pracę *2h 54'* eksponowaną w Galerii Rotunda.

Oceniam wysoko dorobek artystyczny dr Jarosława Janasa, a także dzieło *3h 36'*, które będąc konsekwencją obranej drogi twórczej dodaje do niej kolejne wartości, takie jak aranżację zastanej przestrzeni, zanurzenie widza w obrazie oraz wprowadzenie narracji w ekspozycji poprzez odpowiednie dobranie formatu i sposób instalacji pracy.

Konkluzja

Po zapoznaniu się z dorobkiem, autoreferatem oraz wskazanym dziełem aspirującym do spełnienia warunków określonych w art. 219 ust. 1 pkt 2c Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce stwierdzam, że dr Jarosław Janas podąża

konsekwentnie i świadomie obraną drogą twórczą prezentując wysokiej jakości oryginalne osiągnięcia artystyczne. Jest twórcą zaangażowanym, aktywnym zawodowo, zarówno na płaszczyźnie działalności artystycznej, dydaktycznej, naukowej, jak i organizacyjnej oraz popularyzatorskiej sztuki. W mojej ocenie praca *3h 36'* stanowi zrealizowane oryginalne osiągnięcie artystyczne, a całokształt dokumentacji przedstawionej do recenzji kwalifikuje dr Jarosława Janasa do awansu naukowego. W związku z powyższym zwracam się do Uczelnianej Rady ds. Nauki i Jakości Kształcenia oraz Senatu Uniwersytetu Artystycznego im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu z wnioskiem o nadanie dr Jarosławowi Janasowi stopnia doktora habilitowanego.

dr hab. Andreas Guskos, prof. AS

